

การนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับ
การวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

A Proposed Social Media Training Model using the Inquiry Process with
Close Analysis to Develop of Media Literacy Abilities for Teachers
Under Nakhonratchasima Vocational Education

พรปวีณ์ ฝ่าวิบาก^{1*} และ รัชณีวรรณ ตั้งภักดี²

Phornpawee Fawibak^{1*} และ Ratchaneewan Tangpakdee²

นิสิตภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา^{1*} และ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม²
M.Ed. Candidate in Education Technology and communication, Faculty of Education,
Mahasarakham University^{1*} and Faculty of Education, Mahasarakham University²
E-Mail: Tidarat.faw@msu.ac.th, Ratchaneewan.t@msu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา 2) สร้างรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา 3) ตรวจสอบรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา และ 4) รับรองและนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ครูผู้สอนสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 274 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 10 คน ด้านเทคโนโลยีการศึกษาจำนวน 5 คน และด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 5 คน เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ และ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน และด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 3 คนเพื่อรับรองรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ และ 3) แบบรับรองรูปแบบของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามหรือรายการของแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูอาชีวศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการศึกษา ทักษะการใช้สื่อของครูยังไม่หลากหลาย 2) ร่างรูปแบบการฝึกอบรมฯ ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) เป้าหมายของการฝึกอบรม (2) ชนิดของการฝึกอบรม (3) เนื้อหาการฝึกอบรม (4) บทบาทผู้ให้การฝึกอบรม (5) บทบาทผู้เข้ารับการฝึกอบรม (6) บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกการฝึกอบรม (7) วิธีปฏิสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมในการฝึกอบรม (8) สื่อสังคมที่ใช้ในการฝึกอบรม (9) ปัจจัยสนับสนุนการฝึกอบรม (10) การประเมินผลการฝึกอบรม ขั้นตอนการฝึกอบรมฯ (1) วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของการฝึกอบรม (2) ขั้นเตรียม (3) ขั้นปฐมนิเทศ (4) ขั้นฝึกอบรม ในขั้นนี้จะแบ่งออกเป็น

(4.1) การสร้างความสนใจโดยใช้การ Post เหตุการณ์ผ่าน Facebook (4.2) การสำรวจและค้นหา ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็น ผ่าน Facebook (4.3) การอธิบายและลงข้อสรุป ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็น ผ่าน Facebook (4.4) การขยายความรู้ อภิปรายและนำเสนอโดยใช้ Google Slide แชร์ URL ผ่าน Facebook (4.5) การประเมินผลโดยใช้แบบประเมินผ่าน Google Form แชร์ URL ผ่าน Facebook และ (5) ชั้นประเมินผล 3) ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อร่างรูปแบบฯ โดยรวมในระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.30 อยู่ในระดับมาก และ 4) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อรูปแบบฯ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 5 ขั้นตอน โดยรวมในระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.49 อยู่ในระดับมาก และระดับความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย 4.46 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การฝึกอบรมผ่านสื่อสังคม, กระบวนการสืบสอบ, กระบวนการวิเคราะห์แบบปิด, การรู้เท่าทันสื่อ

Abstract

This research is aimed 1) to study problems and needs of media training via social networks by using the inquiry process together with close analysis to develop media literacy of teachers under Nakhonratchasima vocational Education, 2) to develop media training model via social networks by using the inquiry process together with close analysis to develop media literacy of teachers under Nakhonratchasima vocational Education, 3) to evaluate media training model via social networks by using the inquiry process together with close analysis to develop media literacy of teachers under Nakhonratchasima vocational Education and 4) to assure and present media training model via social networks by using the inquiry process together with close analysis to develop media literacy of teachers under Nakhonratchasima vocational Education. The sample of this research consisted of 1) 274 teachers under Nakhonratchasima vocational Education 2) 10 of Educational specialists which consisted of 5 educational technology and 5 of communication art in order to investigate opinions of the media training model via social networks by using the inquiry process together with close analysis and 3) 6 of experts which comprised of 3 educational technology and 3 of communication art. This was in order to assure the media training model via social networks by using the inquiry process together with close analysis. The research instruments were questionnaire of problems and needs of media training via social networks by using the inquiry process together with close analysis, questionnaire of specialists' opinions toward media training via social networks by using the inquiry process together with close analysis and assurance forms of experts. The statistics used in the study consisted of mean, percentage, standard deviation and Index of Item Objective Congruence.

The results revealed that 1) several of teachers in vocational Education still lack of knowledge and competency of teaching professional. Moreover, information technology application and using teaching materials were still lacked. 2) the proposed model of media training was consisted of 10 elements and 5 steps as following; 1. the purposes of the training, 2. types, 3. contents, 4. roles of trainers, 5. roles of trainee, 6. roles of facilitators, 7. interaction online, 8. social media used in training, 9. factors of facilitating the training and 10. training evaluation. 3) the approaches of the training were consisted of 1. needs analysis of media training, 2. preparation, 3. orientation, 4. training stage which comprised of 4.1 arousing attention by

posting the incidences on Facebook, 4.2 investigation and completing activities on comments board via Facebook, 4.3 explanation and conclusion the activities on comments board via Facebook, 4.4 expansion of knowledge, discussion and presentation by using Google slide then share URL via Facebook, 4.5 assessment using Google form then share URL via Facebook and 5.evaluation of media training model. 4) the experts rated the proposed model of media training as appropriate which was 4.30 of mean and shown in more level. In the same way, the experts rated the approaches that consisted of 7 elements and 5 steps of the proposed model of media training as appropriate which was 4.49 of mean and shown in more level .The possible level was 4.46 of mean which shown in more level.

Keywords: Media training, Inquiry process, Close analysis, Media literacy

บทนำ

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 [1] มาตรา 6 ระบุไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน จึงเป็นมูลเหตุที่สถานศึกษาควรมีครูที่มีความรู้สมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครู แต่ปัจจุบันพบว่า ครูอาชีวศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ สมรรถนะ ของผู้ประกอบการวิชาชีพครู และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการศึกษา ทักษะการใช้สื่อของครู ยังไม่หลากหลาย เพราะพื้นฐานเดิมของครูถูกสอนให้ท่องจำกันมา โดยจะสอนตามตำราเท่าที่ตนมีความรู้และบางคนพยายามดึงตัวออกจากเทคโนโลยี ไม่ค่อยติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี [2] จากการศึกษางานวิจัยของนวลจันทร์ ปุยะกุล [3] เรื่อง โรงงานแห่งการเรียนรู้ : กรณีศึกษาเส้นทางแห่งนวัตกรรมอาชีวศึกษาไทย ได้สรุปประเด็นปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร การจัดการอาชีวศึกษาไว้ว่า ครู-อาจารย์และบุคลากรสนับสนุนบางสาขามีจำนวนน้อย ต้องรับภาระสอนมากไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ แต่บางสาขามีจำนวนมากเกินความต้องการ สมรรถนะครูไม่ทันเทคโนโลยีคุณภาพครูไม่สอดคล้องกับภารกิจสำคัญกำลังใจในการปฏิบัติการ ดังนั้นจึงเร่งพัฒนาขีดความสามารถของครูให้ทันกับยุคพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizens) ซึ่งประเทศไทยกับรัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องนี้

Halfdan [4] ให้ทัศนะว่า คุณภาพของนักเรียนสายอาชีพขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูผู้สอนและประสบการณ์การฝึกอบรมของครู สอดคล้องกับ Manfred Tessaring & Jennifer [5] ที่ให้ทัศนะว่า คุณภาพผู้เรียนและทักษะความสามารถทางอาชีพ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูและครูผู้ฝึกสอน และจากการศึกษางานวิจัยของกอบวิทย์ พิริยะวัฒน์ [6] กล่าวว่า ปัจจุบันสื่อสังคมเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกันในโลกออนไลน์ เปิดโอกาสให้ทุกคนใช้เป็นช่องทางในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้สะดวกรวดเร็ว ซึ่งเหมาะให้ครูนำไปปรับใช้ เป็นสื่อหลักที่จะดึงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มาแสดงผลมาไว้ที่เดียวกัน สามารถสร้างกลุ่มสังคมเครือข่ายครู สื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ [7] เป็นการส่งเสริมความสามารถทางสติปัญญา เป็นการฝึกทักษะสื่อสาร การมีส่วนร่วม รวมทั้งทำให้เกิดการเรียนรู้ทางสังคม เสริมแรงจูงใจ ปรับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบเปิด สร้างความสัมพันธ์รองรับการสื่อสาร 2 ทาง และการใช้ Google Apps For Education เป็นเครื่องมือเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ในส่วนที่ Facebook ไม่สามารถทำได้ เช่น เขียนตอบเอกสารได้ในเวลาเดียวกันบนแท็บเอกสารเดียวกัน ลดความซ้ำซ้อนประหยัดเวลาปรับปรุงการสื่อสาร รวมถึงนำเสนอผลงานที่ต้องการและแสดงผลข้อมูลย้อนกลับได้ โดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิด เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับครูที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สามารถเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งในรูปแบบการฝึกอบรมนั้น มีสื่อสังคมเป็นตัวหลัก และเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการฝึกให้รู้จักศึกษาค้นคว้าความรู้หรือแนวทางในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการสืบสอบคือ การใช้คำถามหรือการระบุปัญหา [8] ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นสร้างความสนใจ ขั้นสำรวจและค้นหา ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป และขั้นขยายความรู้ และขั้นประเมิน ครูต้องมีความเข้าใจฝึกทักษะการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดให้มีความก้าวหน้าจนเกิดความชำนาญ สามารถสอดแทรกทักษะการคิด ลักษณะการคิด และกระบวนการคิด และสิ่งที่ควรเน้นคือ การปฏิบัติงานควรให้มีการวิเคราะห์ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สามารถสร้างความคิดรวบยอดได้ด้วยตนเองในสภาพการณ์ต่าง ๆ และครูควรมีบทบาทในการเป็นผู้ชี้แนะข้อมูลที่ถูกต้อง สร้างความตระหนักในการใช้สื่อและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ สามารถบูรณาการข้ามศาสตร์ข้ามวิชาได้ เปรียบเสมือนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของสื่อสังคม รวมทั้งทักษะที่สำคัญ 4 รูปแบบ คือ การเข้าถึงการวิเคราะห์ การประเมิน และสร้างสรรค์ เมื่อเข้าถึงแล้วสามารถวิเคราะห์ในด้านองค์ประกอบ ภาพ เสียงการประยุกต์ใช้คำถาม และการทบทวนความคิด ซึ่งการพัฒนาของเทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นสื่อกระแสหลักสื่อทางเลือกอย่างอินเทอร์เน็ต และสื่อสังคม ล้วนส่งผลให้ผู้บริโภคสื่อมีเสรีภาพในการเสพข้อมูลข่าวสาร ซึ่งครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ยังเลือกใช้สื่อสังคมที่มาจากสื่อสารมวลชนประเภทข่าว การโฆษณา หรือการแพร่ภาพทางอินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้คำนึงถึงผลลัพธ์ในสิ่งที่จะตามมา การรู้เท่าทันสื่อจึงเป็นแนวคิดที่สำคัญของการศึกษาจะช่วยให้สามารถรับรู้ เข้าใจ ประเมิน และสร้างสรรค์เนื้อหาสื่อได้ รู้จักใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ดังนั้นครูควรมีความรู้ความสามารถในการเลือกเสพสื่อก่อนเผยแพร่ ผ่านการคิดวิเคราะห์และรับรู้ถึงผลกระทบที่จะตามมาภายหลัง [9]

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อ สำหรับครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตรวจสอบรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบด้วยการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อ โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

1.2 เพื่อสร้างรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

1.3 เพื่อตรวจสอบรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

1.4 เพื่อรับรองและนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การฝึกอบรม จงกลณี ชูติมาเทวินทร์ [10] ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ว่า เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นการเพิ่มความสามารถในการทำงานของคน ทั้งในเรื่องของความรู้ ทักษะ ทศนคติ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความรับผิดชอบต่าง ๆ ที่บุคคลพึงมีต่อหน่วยงาน และสิ่งอื่น ๆ ที่แวดล้อมเกี่ยวข้องกับตัวผู้ปฏิบัติงาน และ Good [11] ให้ความหมายว่า การฝึกอบรม ไว้ว่า กระบวนการ

ที่ช่วยให้บุคคลอื่นที่มีทักษะและความรู้ โดยจัดขึ้นภายใต้ภาวะเงื่อนไขของประการ และไม่ถึงกับทำอะไรใหญ่โตแบบที่ นักเรียนเรียนทักษะและความรู้กันในสถาบันการศึกษาทั่วไป

2.2 สื่อสังคม กอบวิทย์ พิริยะวัฒน์ [6] ได้กล่าวว่าปัจจุบันสื่อสังคมกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างให้เกิดเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันในโลกออนไลน์ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถใช้เป็นช่องทางในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมาก โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ในการซื้อลิขสิทธิ์แต่อย่างใด ดังนั้นการนำเทคโนโลยีสื่อสังคมมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียน การสอนจะเป็นการผลักดันบุคลากรครูให้ก้าวทันเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันและสามารถเข้าถึงเยาวชนยุคใหม่ได้อย่างทั่วถึง ซึ่งจะทำให้เกิดระบบ Community แห่งการเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนกับผู้สอนผู้สอนกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน ที่มีการแบ่งปันความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2.3 กระบวนการสืบสอบ สสวท [12] ได้ระบุขั้นตอนของการเรียนการสอนแบบสืบสอบแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้ 1. ขั้นสร้างความสนใจ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนหรือเรื่องที่สนใจ 2. ขั้นสำรวจและค้นหา เมื่อทำความเข้าใจในประเด็นหรือคำถามที่สนใจจะศึกษา 3. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป เมื่อได้ข้อมูลอย่างเพียงพอจากการสำรวจตรวจสอบ แล้วจึงนำข้อมูลข้อสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์แปลสรุปผล 4. ขั้นขยายความรู้ เป็นการนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือ แนวคิดที่ได้ค้นคว้าเพิ่มเติม 5. ขั้นประเมิน เป็นการประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่าผู้เรียนมีความรู้ และพรพรรณ พึ่งประยูรพงศ์ [13] แบ่งขั้นตอนการเรียนแบบสืบสอบออกเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นเตรียมความพร้อมของผู้เรียน 2) ขั้นกระตุ้นความคิดเพื่อระบุดำเนินการหรือปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษา 3) ขั้นกำหนดแนวทางในการแสวงหาข้อมูล 4) ขั้นขยายโครงสร้างทางปัญญาโดยค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและพิสูจน์ตามแนวทางที่ได้กำหนด 5) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและจัดประเภทเพื่อประเมิน 6) ขั้นสรุปคำตอบของปัญหาเพื่อพัฒนาเป็นความรู้ใหม่ และ Barman [14] ได้แบ่งขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบหาความรู้แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) การนำเข้าสู่บทเรียน การแนะนำบทเรียน กิจกรรม 2) การสำรวจ (Exploration) เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ใช้แนวความคิดที่มีอยู่แล้วมาจัดความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำลังจะเรียนให้เข้าเป็นหมวดหมู่ 3) การอธิบาย (Explanation) การนำความรู้ที่รวบรวมมาแล้วในขั้นที่ 2 มาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาหัวข้อ 4) การลงข้อสรุป (Elaboration) / ขั้นการขยายความคิด (Expansion phase) จะเน้นให้นักเรียนได้มีการนำความรู้หรือข้อมูลจากขั้นที่ผ่านมาแล้วมาใช้ และ 5) การประเมินผล (Evaluation) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้การประเมินผลด้วยตนเองถึงแนวความคิดที่ได้สรุปไว้แล้วในขั้นที่ 4 ว่ามีความสอดคล้องหรือถูกต้องมากน้อยเพียงใด

2.4 การวิเคราะห์แบบปิด Center for Media Literacy ได้จัดทำคู่มือในการวิเคราะห์เนื้อหาที่ชื่อว่า “How to Conduct a Close Analysis of a Media Text” โดยมีวิธีการที่เรียกว่า “Close Analysis” เป็นแบบฝึกหัดสำหรับ การเรียนรู้การรู้เท่าทันสื่อขั้นพื้นฐาน [15] และกาญจนา แก้วเทพ [16] กล่าวว่าเนื้อหาที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1. ภาพ หลังจากชมในครั้งแรก 2. เสียง เปิดให้ผู้เรียนฟังอีกครั้งหนึ่ง 3. การประยุกต์คำถาม การชมครั้งที่ 3 เริ่มประยุกต์ 5 คำถามหลักตามแนวทางของ CML MediaLitKitTM ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนตอบคำถามได้ว่า ใครเป็นผู้แต่ง เทคนิควิธีการในการประกอบสร้างความหมายอย่างไร สารเหล่านั้นบอกอะไร ค่านิยม วิธีชีวิต แบบไหนที่แสดงออกมาและถูกละเลย สร้างจากมุมมองแบบไหน สารอะไรที่ถูกสื่อสาร ออกมา ผู้รับสารมีปฏิกิริยา ติความสารออกมาแตกต่างกันอย่างไร สารนี้ต้องการขายอะไร 4. การทบทวนความคิด ทำการสรุปว่าเนื้อหาสื่อนี้ถูกประกอบสร้าง อย่างไร นอกจากนี้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเป็นวิธีการหาความรู้ที่จะช่วยให้ครูได้ค้นพบความจริงต่าง ๆ ด้วยตนเองให้ มีประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้เนื้อหาวิชา ฝึกให้ลงมือค้นคว้าปฏิบัติ ทดลองด้วยตนเองมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ทั้งเนื้อหาวิชาและทักษะทางวิทยาศาสตร์ควบคู่กันไป กิตติพงษ์ หมอกรมเมือง [17] และเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความสามารถการแก้ปัญหาด้วยวิธีการฝึกให้รู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้หรือแนวทางในการแก้ปัญหา [8]

2.5 การรู้เท่าทันสื่อ อูซา บีกินส์ [18] ได้กล่าวถึง การรู้เท่าทันสื่อจะต้องมีการนำไปปรับใช้ 4 รูปแบบคือ เข้าถึง วิเคราะห์ ประเมิน และสร้างสรรค์ และทั้ง 4 รูปแบบนี้ สามารถใช้ได้กับสื่อทุกประเภทนับตั้งแต่สื่อสิ่งพิมพ์ การกระจายเสียงจนถึงสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งเริ่มมีอิทธิพล อย่างกว้างขวางในปัจจุบันอย่างไรก็ตามการให้ความสำคัญกับการรู้เท่าทันสื่อจะแสดงออกให้เห็นอย่าง ชัดเจนเป็นรูปธรรมที่สุดด้วยการกำหนดนโยบายและหลักสูตร การศึกษา และอุดมโหล่ม จันทรธรมณีนกุล [19] กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการเรียนรู้เท่าทันสื่อ มีองค์ประกอบที่สำคัญเรียงลำดับดังนี้ 1. การเข้าถึง คือ การได้รับสื่อประเภทต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่และ รวดเร็ว 2. การวิเคราะห์ คือ การตีความเนื้อหาสื่อตามองค์ประกอบและ รูปแบบที่สื่อแต่ละประเภทนำเสนอ 3. การประเมินค่าของสื่อ เป็นผลมาจาก การวิเคราะห์สื่อที่ผ่านมา 4. การสร้างสรรค์ ความสามารถในการสร้างสรรค์ (หรือสื่อสาร) เนื้อหา โดยการเขียน บรรยายความคิดใช้คำศัพท์ เสียง และ/หรือสร้างภาพให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย และ ต้องสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่หลากหลายของการสื่อสารเพื่อสร้างสรรค์ ตัดต่อและเผยแพร่เนื้อหา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ญาณินา แถมพลอย [20] ทำการวิจัยผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนสื่อสังคม ด้วยการ สืบสอบแบบขึ้นชมจากกรณีตัวอย่างที่มีต่อการคิดขั้นสูงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 : การวิเคราะห์เครือข่าย สังคมออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนที่เรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนสื่อ สังคมออนไลน์ด้วยการสืบสอบ แบบขึ้นชมจากกรณีตัวอย่าง มีทักษะการคิดขั้นสูงด้านการดำเนินชีวิตก่อนเรียนและหลังเรียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่าลักษณะเครือข่าย แบบสมบูรณ์ (Complete Network) และ เมื่อขยายเครือข่ายมีลักษณะ เป็นเครือข่ายแบบศูนย์กลางเฉพาะบุคคล (Personal Network) มีรูปแบบเครือข่ายเป็นรูปดาว (Star Network)

จินตนา ต้นสุวรรณ [21] ได้ทำการวิจัยผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการฝึกอบรม ระดับการรับรู้ ความสามารถของตนในการใช้สื่อ และครั้งของการวัดต่อการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาในด้านการคิดวิจารณ์ญาณ ด้านการตระหนักถึงผลกระทบของสื่อและด้านการเลือกรับและใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ แต่พบว่ามีความสัมพันธ์ ระหว่างครั้งของการวัดกับรูปแบบการฝึกอบรมต่อการรู้เท่าทันสื่อของ นักศึกษา นักศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อ พัฒนาการรู้เท่าทันสื่อมีคะแนนเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกและรูปแบบที่ดีที่สุดในการ พัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษา คือ การฝึกอบรม เพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการคิด ความรู้สึก/จิตใจและพฤติกรรมร่วมกับการฝึกทำโครงการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือการวิจัย

1.1 แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ นำแบบสอบถาม ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพปัญหา และ ความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้ กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบเปิดเพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อ ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงตาม คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน โดยแบ่งเป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 5 คน

1.2 แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ โดยแบบสอบถามความคิดเห็นเป็นแบบประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด [22] โดยประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน โดยแบ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 5 คน

1.3 แบบรับรองรูปแบบของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ โดยแบบรับรองนี้เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด [22] โดยประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องของรูปแบบ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน โดยแบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 3 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ครูผู้สอนในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 954 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ครูผู้สอนสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 274 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 10 คน ด้านเทคโนโลยีการศึกษาจำนวน 5 คน และด้านนิเทศศาสตร์จำนวน 5 คน เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ และ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน และด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 3 คน เพื่อรับรองรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง แนวคิด งานวิจัย บทความ อินเทอร์เน็ต รวมถึงฐานข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อ แนวคิดที่เกี่ยวกับการฝึกอบรม สื่อสังคม การรู้เท่าทันสื่อ และกระบวนการสืบสอบเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อผ่านผลการศึกษามาวิเคราะห์ทั้งด้านสภาพ ปัญหา และความต้องการด้านเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบร่างรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

นำองค์ประกอบจากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามสภาพปัญหาและต้องการรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำมาแก้ไขตามคำแนะนำส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษานครราชสีมา โดยประสานงานกับครูในการตอบแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บแบบสอบถามและหนังสือส่งของวิทยาลัยที่แนบพร้อมกับแบบสอบถามด้วยตนเองและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และ 2 มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างองค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา นำแบบประเมินและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน มาพิจารณาและปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 การรับรองและนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากผลการตรวจสอบรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบ ร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน รับรองรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคม โดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามหรือรายการ ของแบบสอบถาม และเปรียบเทียบค่าสถิติ โดยนำผลที่ได้เทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ [22]

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.01 – 1.50 หมายความว่า ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคม โดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

1. ครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 59.9 และเพศชาย จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 มีอายุ 26-30 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็น ร้อยละ 29.6 รองลงมาคือ 31-35 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 การศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 78.8 และปริญญาโท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 สอนอยู่ที่วิทยาลัยเทคนิค นครราชสีมา และวิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา เท่ากัน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 และ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณา วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา และ วิทยาลัยการอาชีพปากช่อง เท่ากัน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 ดำรงตำแหน่งครูอัตราจ้าง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมาคือ ข้าราชการ/ครูผู้ช่วย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 ใช้ Smartphone เป็น อุปกรณ์ในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 91.9 รองลงมาคือ Laptop/Notebook จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1

2. สภาพปัญหาและความต้องการของการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมฯ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านกระบวนการฝึกอบรม ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้/ทักษะเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ในการทำงาน จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 71.2 และเคยเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้/ทักษะเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมบนเครือข่าย/ผ่าน เว็บบอร์ด/ผ่านสื่อสังคม จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 82.1 และเคยเข้ารับการฝึกอบรมบนเครือข่าย/ผ่านเว็บ/ผ่านสื่อ สังคม จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 ไม่เคยได้รับการสอบถามความต้องการก่อนเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 70.4 และเคยได้รับการสอบถามความต้องการก่อนเข้ารับ การฝึกอบรม จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 การฝึกปฏิบัติ เป็นรูปแบบการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายสังคม ออนไลน์ (Facebook/Google Apps) จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมาคือ การสาธิต จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 ช่วงเวลาวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์) เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเข้ารับการฝึกอบรมบน เครือข่าย จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 รองลงมาคือ ช่วงเวลาทำงาน (จันทร์-ศุกร์) จำนวน 119 คน คิดเป็น

ร้อยละ 43.4 ระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรมแบบออนไลน์ คือ 3 วัน จำนวน 3 ชั่วโมง/วัน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาคือ 2 วัน จำนวน 3 ชั่วโมง/วัน จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 วิธีการปฐมนิเทศผู้เข้ารับการฝึกอบรม ควรใช้แบบเผชิญหน้าจัดประชุมที่ห้องประชุม หรือ ห้องคอมพิวเตอร์ จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 67.9 รองลงมาคือ แบบวิดีโอผ่านสื่อสังคม (Facebook, Google Apps) จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 การดำเนินการปฐมนิเทศ ควรมีการแนะนำรูปแบบการฝึกอบรม จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 รองลงมาคือ ชี้แจงเนื้อหา/ข้อกำหนด/เกณฑ์การฝึกอบรม/การประเมินผล จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 63.9 วิธีการทดสอบความรู้ก่อนหลังการฝึกอบรม ควรใช้การทดสอบแบบเผชิญหน้าจัดประชุมที่ห้องประชุม จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมาคือ แบบปฏิบัติการในห้องคอมพิวเตอร์ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 เคยใช้งาน Google Apps จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 84.3 และไม่เคยใช้งาน Google Apps จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 ใช้งาน Gmail จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 73.2 รองลงมาคือ Google Map จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 ใช้ Facebook เป็นช่องทางการอัปเดตข้อมูลกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 92 รองลงมาคือ Line จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 69.7 ใช้ Facebook เป็นช่องทางการรับเอกสารการฝึกอบรม จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมาคือ Line จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 ไม่มีปัญหาในการเข้ารับการฝึกอบรมออนไลน์/ผ่านเครือข่าย จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 และมีปัญหา จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6

ด้านการใช้สื่อสังคม เคยใช้สื่อสังคม จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 98.9 และไม่เคยใช้สื่อสังคม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 เคยใช้ Facebook จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ Line จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 97.4

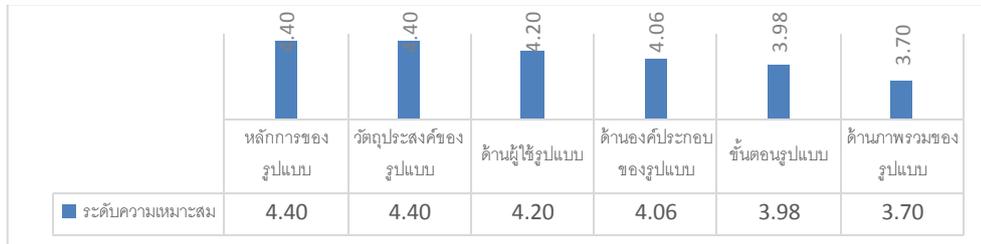
ด้านการรู้เท่าทันสื่อ สิ่งที่ไม่จัดเป็นการเรียนรู้เท่าทันสื่อ คือ การเป็นภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันตนเองจากการโน้มน้าวใจของสื่อ จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมาคือ สร้างความตระหนักต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 การตีความจากสื่อที่นำเสนอ สามารถบอกได้ว่าเกิดเหตุการณ์อะไร จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 73.4 รองลงมาคือ สามารถยกตัวอย่างเนื้อหาได้ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 ต้องการรับข้อมูลข่าวสารประเภท คลิปวิดีโอ จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 79.9 รองลงมาคือ รูปภาพ จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 72.3 และต้องการเข้าถึงสื่อที่ใช้ในการรับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ สื่อสังคม จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 95.6 รองลงมาคือ โทรทัศน์ จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 80.3

ผลการสร้างรูปแบบการฝึกอบรมฯ ประกอบด้วยองค์ประกอบและขั้นตอน ดังนี้

องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) เป้าหมายของการฝึกอบรม 2) ชนิดของการฝึกอบรม 3) เนื้อหาการฝึกอบรม 4) บทบาทผู้ให้การฝึกอบรม 5) บทบาทผู้เข้ารับการฝึกอบรม 6) บทบาทของผู้อำนวยการฝึกอบรม 7) วิธีปฏิสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมในการฝึกอบรม 8) สื่อสังคมที่ใช้ในการฝึกอบรม 9) ปัจจัยสนับสนุนการฝึกอบรม และ 10) การประเมินผลการฝึกอบรม

ขั้นตอนฝึกอบรม ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของการฝึกอบรม 2) ขึ้นเตรียม 3) ขึ้นปฐมนิเทศ 4) ขึ้นฝึกอบรม ในขั้นนี้จะแบ่งออกเป็น 4.1) การสร้างความสนใจโดยใช้กร Post เหตุการณ์ผ่าน Facebook 4.2) การสำรวจและค้นหา ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็น ผ่าน Facebook 4.3) การอธิบายและลงข้อสรุป ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็น ผ่าน Facebook 4.4) การอธิบายและลงข้อสรุป ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็น ผ่าน Facebook 4.5) การประเมินผลโดยใช้แบบประเมินผ่าน Google Form แשר URL ผ่าน Facebook และ 5) ขึ้นประเมินผล

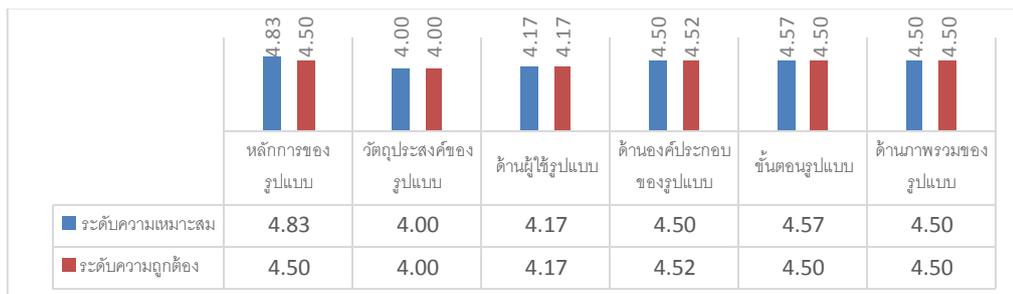
3. ผลการตรวจสอบรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ภาพที่ 1 ผลการตรวจสอบรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อร่างรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมในระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.30 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักการของรูปแบบ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.40 อยู่ในระดับมาก ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.40 อยู่ในระดับมาก ด้านผู้ใช้รูปแบบ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.20 อยู่ในระดับมาก ด้านองค์ประกอบรูปแบบ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.06 อยู่ในระดับมาก ด้านความเหมาะสมขั้นตอนรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 3.98 อยู่ในระดับมาก และด้านภาพรวมของรูปแบบ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.70 อยู่ในระดับมาก

4. ผลการรับรองรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

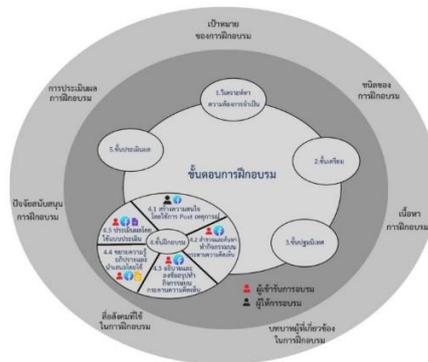

ภาพที่ 2 ผลการรับรองรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมในระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.49 อยู่ในระดับมาก และระดับความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย 4.46 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักการของรูปแบบ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.83 อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก และระดับความถูกต้อง

มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก ด้านผู้ใช้รูปแบบ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.17 อยู่ในระดับมาก และระดับความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.17 อยู่ในระดับมาก ด้านองค์ประกอบรูปแบบ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และระดับความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเหมาะสมขั้นตอนรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และด้านภาพรวมของรูปแบบ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก

5. รูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับบทวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบ 1) เป้าหมายของการฝึกอบรม 2) ชนิดของการฝึกอบรม 3) เนื้อหาการฝึกอบรม 4) บทบาทผู้เกี่ยวข้องในการฝึกอบรม 5) สื่อสังคมที่ใช้ในการฝึกอบรม 6) ปัจจัยสนับสนุนการฝึกอบรม และ 7) การประเมินผลการฝึกอบรม และขั้นตอนการฝึกอบรมฯ ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของการฝึกอบรม 2) ขั้นตอนเตรียม 3) ขั้นปฐมนิเทศ 4) ขั้นฝึกอบรม ในขั้นนี้จะแบ่งออกเป็น 4.1) การสร้างความสนใจโดยใช้การ Post เหตุการณ์ผ่าน Facebook 4.2) การสำรวจและค้นหา ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็น ผ่าน Facebook 4.3) การอธิบายและลงข้อสรุป ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็นผ่าน Facebook 4.4) การอธิบายและลงข้อสรุป ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็น ผ่าน Facebook 4.5) การประเมินผลโดยใช้แบบประเมินผ่าน Google Form แชนร์ URL ผ่าน Facebook และ 5) ขั้นประเมินผล

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับบทวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ครูอาชีวศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการศึกษา ทักษะการใช้สื่อของครู ยังไม่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของนวลจันทร์ ปุยะกุล [3] เรื่อง โรงงานแห่งการเรียนรู้ : กรณีศึกษาเส้นทางแห่งนวัตกรรมการอาชีวศึกษาไทย ได้สรุปประเด็นปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร การจัดการอาชีวศึกษาไว้ว่า ครู-อาจารย์และบุคลากรสนับสนุนบางสาขามีจำนวนน้อย ต้องรับภาระสอนมาก ไม่ได้รับการพัฒนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ แต่บางสาขามีจำนวนมากเกินความต้องการ สมรรถนะครูไม่ทันเทคโนโลยีคุณภาพครูไม่สอดคล้องกับภารกิจวิจัยกำลังใจในการปฏิบัติการ ดังนั้นจึงเร่งพัฒนาขีดความสามารถของครูให้ทันกับยุคพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizens) ซึ่งประเทศไทยกับรัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องนี้

2. ผลการสร้างรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิด เพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การร่างรูปแบบการฝึกอบรมฯ ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เป้าหมายของการฝึกอบรม 2) ชนิดของการฝึกอบรม 3) เนื้อหาการฝึกอบรม 4) บทบาทผู้ให้การฝึกอบรม 5) บทบาทผู้เข้ารับการฝึกอบรม 6) บทบาทของผู้อำนวยการความสะอาดการฝึกอบรม 7) วิธีปฏิสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมในการฝึกอบรม 8) สื่อสังคมที่ใช้ในการฝึกอบรม 9) ปัจจัยสนับสนุนการฝึกอบรม 10) การประเมินผลการฝึกอบรม ขั้นตอนการฝึกอบรมฯ 1) วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของการฝึกอบรม 2) ชั้นเตรียม 3) ชั้นปฐมนิเทศ 4) ชั้นฝึกอบรม ในขั้นนี้จะแบ่งออกเป็น 4.1) การสร้างความสนใจโดยใช้การ Post เหตุการณ์ผ่าน Facebook 4.2) การสำรวจและค้นหา ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็น ผ่าน Facebook 4.3) การอธิบายและลงข้อสรุป ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็น ผ่าน Facebook 4.4) การอธิบายและลงข้อสรุป ทำกิจกรรมบนกระดานความคิดเห็น ผ่าน Facebook 4.5) การประเมินผลโดยใช้แบบประเมินผ่าน Google Form แשר URL ผ่าน Facebook และ 5) ชั้นประเมินผล สอดคล้องกับ จุฑามาศ ผกากลีบ [23] ที่กล่าวว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อความเหมาะสมของรูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้โดยบูรณาการเทคนิคการสอนแบบเพื่อผู้คิด ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการตรวจสอบรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิด เพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อร่างรูปแบบฯ โดยรวมในระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.30 ซึ่งอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของวรภา อารีราษฎร์ และคณะ [24] พบว่า ชุดฝึกอบรมการประยุกต์ใช้ Google Application เพื่อการเรียนรู้ประกอบด้วยเนื้อหาการอบรม 5 หน่วย คือ Google Drive, Google Calendar, Google Picture, Google Translate และ Google Maps ใช้เวลาในการอบรม 4 ชั่วโมง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการรับรองและนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิด เพื่อพัฒนาความสามารถรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อรูปแบบฯ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 5 ขั้นตอน โดยรวมในระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.49 อยู่ในระดับมาก และระดับความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย 4.46 อยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายด้านมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า 1) การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับชั้นปฐมนิเทศการฝึกอบรม มีระดับความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 5.00 และมีระดับความถูกต้อง ค่าเฉลี่ย 4.83 สอดคล้องกับสถาบันเทคโนโลยีแห่งบริชติส แวนคูเวอร์ โคลัมเบีย ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม (BCTI Curriculum Development Model) [25] ที่กล่าวว่า การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้นั้น ก่อนการนำไปใช้จะต้องจัดปฐมนิเทศ ผู้สอน วิทยากร ที่จะไปถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้เข้าใจตรงกันในด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการอบรม การวัดผลหรือการติดตามผลการฝึกอบรม 2) การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการฝึกอบรม มีระดับความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 4.83 และมีระดับความถูกต้อง ค่าเฉลี่ย 4.67 สอดคล้องกับ เสน่ห์ จุ้ยโต [26], สมคิด บางโม [27] ที่กล่าวว่า ขั้นตอนการฝึกอบรม ต้องประกอบด้วย 1) การสำรวจความต้องการด้านการฝึกอบรม 2) การวางแผนและเตรียมความพร้อมด้านการฝึกอบรม 3) การออกแบบโครงการฝึกอบรม 4) การดำเนินการด้านการฝึกอบรม 5) การติดตามประเมินผลการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้งาน

1.1 หน่วยงานอาชีวศึกษามีความพร้อมด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่มีความรู้ ความสามารถในการให้คำแนะนำปรึกษา และแก้ปัญหาด้านเทคนิคหากผู้เข้ารับการฝึกอบรมพบปัญหาการใช้งานผ่านสื่อสังคม

1.2 ในการนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในสังกัดอาชีวศึกษา และมีการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน และด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 5 คน รับรองรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน และด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 3 คน จึงทำให้ได้ข้อมูลรูปแบบการฝึกอบรมที่ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบ 1) เป้าหมายของการฝึกอบรม 2) ชนิดของการฝึกอบรม 3) เนื้อหาการฝึกอบรม 4) บทบาทผู้เกี่ยวข้องในการฝึกอบรม 5) สื่อสังคมที่ใช้ในการฝึกอบรม 6) ปัจจัยสนับสนุนการฝึกอบรม และ 7) การประเมินผลการฝึกอบรม หากจะนำรูปแบบไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ ควรประกอบด้วย 7 องค์ประกอบนี้ ซึ่งต้องนำไปใช้ควบคู่กับขั้นตอนการฝึกอบรมและกิจกรรมการฝึกอบรม

1.3 กิจกรรมในขั้นตอนการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคม ควรมีความหลากหลาย ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดีโอ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เลือกศึกษาฝึกปฏิบัติตามความเหมาะสม อีกทั้งกิจกรรมที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำนั้น ควรเป็นกิจกรรมที่เพิ่มทักษะการรู้เท่าทันสื่อ มีสอดคล้องกับเนื้อหาการฝึกอบรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำรูปแบบการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมโดยใช้กระบวนการสืบสอบร่วมกับการวิเคราะห์แบบปิดเพื่อพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อสำหรับครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมาไปใช้กับอาชีวศึกษาอื่นด้วย

2.2 ควรศึกษาความต้องการจำเป็นจากครูในสถานศึกษาเพื่อนำไปปรับใช้กับการฝึกอบรมจริง ในด้านเนื้อหาที่จะฝึกอบรม เพื่อส่งผลให้ครูเกิดทักษะความรู้เท่าทันสื่ออย่างแท้จริง และตรงกับความต้องการในขณะนั้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการฝึกอบรมผ่านสื่อสังคมหลากหลายรูปแบบ เช่น เปรียบเทียบผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีระดับความสามารถที่แตกต่างกัน แบ่งเป็นกลุ่ม เก่ง ปานกลาง และอ่อน

เอกสารอ้างอิง

- [1] พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (2551, 5 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 125*. ตอนที่ 3ก. น. 1-24.
- [2] ลสมณ พิงศาสตร์, เมธิณี วงศ์วานิช รัชมการณณ์, และพนิต เข้มทอง. (2558). การพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในวิทยาลัย
พัฒนวิชาการบึงพระพิษณุโลก. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 30(2), 173-180 .
- [3] นवलจันทร์ ปุยะกุล. (2551). *โรงงานแห่งการเรียนรู้ : กรณีศึกษาเส้นทางแห่งนวัตกรรมอาชีวศึกษาไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- [4] Halfdan, F. (2009). *UNESCO strategy on Technical and vocational education and training (TVET)*. *Born : Gemam*.
- [5] Manfred, T. & Jennifer, W. (2004). *Vocational education and training-key to the future*. *Luxembourg : Publications of the European Communities*.

- [6] กอบวิทย์ พิริยะวัฒน์. (2559). *ผลงานทางวิชาการ*, สืบค้นจาก <http://teacherkobwit2010.wordpress.com>
- [7] Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : Mc. Graw-Hill.
- [8] สุวิทย์ มูลคำ, และอรทัย มูลคำ. (2553). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- [9] ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2560). *เทคโนโลยีทางการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- [10] จงกลณี ชูติมาเทวินทร์. (2544). *การฝึกอบรมเชิงพัฒนา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- [11] Good, H. G. (1973). *A History of American Education*. New York : Macmillan.
- [12] สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2558). *คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- [13] พรพรรณ พึ่งประยูรพงศ์. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- [14] Barman (1989). *The Learning Cycle*. New Jersey: Prentice-Hill.
- [15] Thoman. (2003). *Literacy for the 21st Century : An Overview & Orientation Guide To Media Literacy Education*. Retrieved from www.medialit.org.
- [16] กาญจนา แก้วเทพ และคณะ. (2551). *การจัดการความรู้เบื้องต้นเรื่องการสื่อสารชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- [17] กิตติพงษ์ หมอกรมเมือง. (2546). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะภาคปฏิบัติในวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ โดยเสริมกิจกรรมการออกแบบการทดลอง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- [18] อุษา บั๊กกันส์. (2555). การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 26(80), 147-161.
- [19] อุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล และคณะ. (2549). *เปิดประตูสู่การรู้เท่าทันสื่อ : แนวคิดทฤษฎีและประสบการณ์รู้เท่าทันสื่อเพื่อสุขภาพ*. นนทบุรี: โครงการสื่อสร้างสรรค์สุขภาพ.
- [20] ญาณีนา แถมพลอย. (2555). *ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนสื่อสังคมด้วยการสืบสอบแบบชื่นชมจากกรณีตัวอย่างที่มีต่อการคิดขั้นสูงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 : การวิเคราะห์เครือข่ายสังคมออนไลน์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [21] จินตนา ต้นสุวรรณนนท์. (2553). ผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 14(1), 21-32.
- [22] บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- [23] จุฬามาต ผากกลีบ. (2561). *การพัฒนารูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้โดยบูรณาการเทคนิคการสอนแบบเพื่อนคู่คิดในรายวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. *วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม*. 5(1), 204-214.
- [24] วรภา อารีราษฎร์, ธรัช อารีราษฎร์, และพลวัฒน์ อัฐนาถ. (2559). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมการประยุกต์ใช้ Google Application เพื่อการเรียนรู้*. *วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม*. 3(1), 7-15.
- [25] ยุทธ ไกยวรรณ และกุสมา ผลาพรหม. (2545). *พื้นฐานการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- [26] เสน่ห์ จัยโต. (2544). *การฝึกอบรมเชิงระบบ: ทฤษฎีการเรียนรู้แนวใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: โครงการส่งเสริมการแต่งตั้งารามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- [27] สมคิด บางโม. (2544). *เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒนา.